

Wymagania edukacyjne z historii w klasie VII

Poziomy wymagań edukacyjnych

Ocena celująca – uczeń w pełni opanował zakres wymagań na ocenę bardzo dobrą, nie tylko potrafi korzystać z różnych źródeł informacji wskazanych przez nauczyciela, ale również umie samodzielnie uzyskać wiadomości, samodzielnie inicjuje rozwiązania konkretnych problemów w sposób kreatywny, zarówno w czasie lekcji jak i w pracy pozalekcyjnej. Umie powiązać problematykę historyczną z zagadnieniami poznawanymi na innych przedmiotach. Na podstawie różnych przekazów źródłowych i wiedzy ogólnej potrafi przedstawić własny obraz przeszłości oraz formułować własne wnioski, oceny i sądy historyczne oraz je uzasadnić (np. biorąc udział w dyskusji). Wyraża samodzielny, krytyczny stosunek do określonych zagadnień z przeszłości. Umie powiązać dzieje własnego regionu z dziejami Polski.

Ocena bardzo dobra – uczeń w stopniu bardzo dobrym opanował zakres wymagań, sprawnie korzysta ze wszystkich dostępnych i wskazanych przez nauczyciela źródeł informacji; potrafi również, korzystając ze wskazówek nauczyciela, dotrzeć do innych źródeł wiadomości, samodzielnie rozwiązuje problemy i zadania postawione przez nauczyciela wykorzystując nabyte umiejętności, jest aktywny podczas lekcji, rozwiązuje dodatkowe zadania o średnim stopniu trudności, potrafi poprawnie rozumować w kategoriach przyczynowo-skutkowych wykorzystując wiedzę przewidzianą programem. Interpretuje wydarzenia wykorzystując materiały źródłowe, broni umiejętnie własnego sądu i swobodnie posługuje się mapą historyczną.

Ocena dobra – uczeń w stopniu zadowalającym opanował zakres wymagań, potrafi korzystać ze wszystkich poznanych w czasie lekcji źródeł informacji, umie samodzielnie rozwiązywać typowe zadania, natomiast zadania o stopniu trudniejszym wykonuje pod kierunkiem nauczyciela, rozwiązuje niektóre dodatkowe zadania o stosunkowo niewielkiej skali trudności, poprawnie rozumuje w kategoriach przyczynowo - skutkowych, jest aktywny w czasie lekcji. Podejmuje próby komentowania wydarzeń historycznych, potrafi posługiwać się mapą, umie umieszczać wydarzenia historyczne w przedziałach wiekowych.

Ocena dostateczna – uczeń opanował zakres wymagań w stopniu poprawnym; potrafi pod kierunkiem nauczyciela skorzystać z podstawowych źródeł informacji, potrafi wykonać proste zadania, w czasie lekcji wykazuje się aktywnością w stopniu zadowalającym. Uczeń zna niektóre wydarzenia i postaci z dziejów regionu, w stopniu dostatecznym potrafi posługiwać się mapą.

Ocena dopuszczająca – uczeń powinien wykazać się znajomością elementarnej wiedzy, przy pomocy nauczyciela potrafi wykonać proste polecenia wymagające wykorzystania podstawowych umiejętności.

Ocena niedostateczna - uczeń nie opanował określonego minimum materiału, nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi wykonać prostych poleceń wymagających wykorzystania podstawowych umiejętności. Brak jakichkolwiek umiejętności pracy z mapą.

Temat lekcji	Wymagania podstawowe	Wymagania ponadpodstawowe	Podstawa programowa
<p>1. Kongres wiedeński</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1.Obrady kongresu. 2.Postanowienia kongresu. 3.Święte Przymierze. 4.Epoka restauracji.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – zna daty obrad kongresu wiedeńskiego; – potrafi wymienić najważniejsze postanowienia kongresu; – zna członków Świętego Przymierza; – wyjaśnia pojęcia: legitymizm, równowaga sił, restauracja; – zna postanowienia kongresu odnośnie do ziem polskich; – wymienia uczestników kongresu; – rozumie określenie „tańczący kongres” 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje przyczyny zwołania kongresu wiedeńskiego i powołania Świętego Przymierza; – rozumie znaczenie postanowień kongresu wiedeńskiego dla sytuacji Polaków; – porównuje okres napoleoński i epokę restauracji; – wskazuje rolę Świętego Przymierza dla utrzymania porządku w Europie; – uzasadnia, że kongres wiedeński był triumfem konserwatyzmu 	<p>XIX–1. XX–1.</p>
<p>2. Walka z porządkiem pokongresowym</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1.Liberalizm. 2.Konserwatyzm. 3.Rewolucja lipcowa we Francji.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia idee polityczne początku XIX w.; – wyjaśnia pojęcia: liberalizm, konserwatyzm; – wymienia państwa, w których doszło do ruchów wolnościowych 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje przykłady obecności idei liberalizmu i konserwatyzmu w życiu politycznym Europy; – opisuje rewolucję lipcową we Francji jako przykład dążeń liberalnych; – opisuje postawy liberalne i konserwatywne we współczesnym świecie; – opisuje walkę idei liberalnych z konserwatywnymi na przykładzie pierwszej połowy XIX w. 	<p>XIX–1.</p>

Temat lekcji	Wymagania podstawowe	Wymagania ponadpodstawowe	Podstawa programowa
<p>3. Królestwo Polskie</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Podział ziem polskich na mocy decyzji kongresu wiedeńskiego.</p> <p>2. Gospodarka Królestwa Polskiego.</p> <p>3. Oświata i kultura w Królestwie Polskim.</p> <p>4. Stosunek władców rosyjskich do konstytucji Królestwa Polskiego.</p> <p>5. Kształtowanie się opozycji w Królestwie Polskim.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcia: Królestwo Polskie, Wielkie Księstwo Poznańskie, Galicja, autonomia, monarchia konstytucyjna; – opisuje antypolskie działania cara Mikołaja I; – wymienia organizacje opozycyjne działające w Królestwie Polskim; – wskazuje na mapie: Królestwo Polskie, Wielkie Księstwo Poznańskie, Galicję, Rzeczpospolitą Krakowską; – opisuje sytuację polityczną Królestwa Polskiego; – wie, do jakiej nielegalnej organizacji należał Adam Mickiewicz; – wie, kim byli i jaki cel stawiali sobie tzw. kaliszanie 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje autonomię Królestwa Polskiego; – opisuje rozwój gospodarczy Królestwa Polskiego; – rozumie przyczyny ukształtowania się opozycji w Królestwie Polskim; – wymienia twórców nielegalnej i legalnej opozycji w Królestwie Polskim i charakteryzuje jej cele; – charakteryzuje różne postawy Polaków wobec polityki Aleksandra I i Mikołaja I; – rozumie znaczenie oświaty, kultury i gospodarki dla utrzymania polskości w zaborze rosyjskim; – opisuje rolę Ksawerego Druckiego-Lubeckiego w życiu gospodarczym Królestwa Polskiego; – rozumie różnice między celami politycznymi różnych nurtów opozycji w Królestwie Polskim; – opisuje i analizuje różne postawy Polaków w zaborze rosyjskim, potrafi podać ich genezę 	XX–1.2.
<p>4. Powstanie listopadowe</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Sytuacja w Europie przed wybuchem powstania.</p> <p>2. Spisek w szkole podchorążych.</p> <p>3. Wybuch powstania.</p> <p>4. Józef Chłopicki dyktatorem.</p> <p>5. Działania wojenne.</p> <p>6. Przywódcy powstania.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wie, kim był Piotr Wysocki; – wie, kiedy wybuchło i kiedy upadło powstanie; – zna rezultat zmagania powstańców; – wymienia pierwszego dyktatora powstania; – opisuje wybuch powstania; – opisuje charakter działań wojennych w czasie powstania; – wskazuje miejsca największych bitew; – wskazuje na mapie tereny, na których rozgrywały się walki w okresie wojny polsko-rosyjskiej; – wymienia przywódców powstania 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje przyczyny powstania; – rozróżnia postawy poszczególnych grup polskiego społeczeństwa wobec wybuchu powstania; – charakteryzuje różne postawy polskich polityków wobec powstania oraz kwestii uwłaszczenia chłopów; – wskazuje przełomowy moment w działaniach wojennych; – wskazuje międzynarodowe uwarunkowania wybuchu powstania; – analizuje stosunek Chłopickiego do powstania i rozumie wpływ poglądów dyktatora na podjęte przez niego decyzje; 	XX–3.

Temat lekcji	Wymagania podstawowe	Wymagania ponadpodstawowe	Podstawa programowa
7.Upadek powstania.		– wyjaśnia przyczyny upadku powstania	
5. Wielka Emigracja Zagadnienia 1.Przyczyny ukształtowania się Wielkiej Emigracji. 2.Obozy i podziały polityczne wśród Polaków na emigracji. 3.Twórcy polskiej kultury na emigracji. 4.Ruch spiskowy w kraju.	– rozumie pojęcie emigracji; – wskazuje na mapie państwa, do których udali się polscy uchodźcy po powstaniu listopadowym; – wymienia twórców kultury polskiej na emigracji; – wie, jakie ugrupowania wysyłały emisariuszy do kraju i w jakim celu; – wymienia polskie obozy polityczne na emigracji; – rozumie, dlaczego największa liczba emigrantów osiadła we Francji	– wymienia przyczyny ukształtowania się Wielkiej Emigracji; – charakteryzuje programy polskich obozów politycznych na emigracji; – rozumie zróżnicowane podejście rządów i społeczeństw krajów Europy do polskich emigrantów; – porównuje poglądy polskich emigrantów (dostrzega i wskazuje różnice); – rozumie, dlaczego niektóre dzieła polskiej kultury mogły zostać upublicznione jedynie na emigracji, a nie w kraju pod zaborami; – analizuje wpływ różnych postaw dyktatorów powstania na jego losy	XX–5.
6. Ziemie polskie po upadku powstania listopadowego Zagadnienia 1.Noc paskiewiczowska. 2.Sytuacja w zaborze pruskim. 3.Powstanie krakowskie. 4.Rabacja galicyjska.	– zna pojęcia: noc paskiewiczowska, germanizacja, praca organiczna, powstanie krakowskie, rabacja, rzeź galicyjska; – pokazuje na mapie ziemie poszczególnych zaborów i je nazywa; – wymienia represje skierowane przeciw powstańcom i mieszkańcom Królestwa Polskiego po upadku powstania listopadowego; – opisuje położenie Polaków w zaborze pruskim; – zna postacie: Hipolita Cegielskiego, Edwarda Dembowskiego	– podaje przyczyny powstania krakowskiego; – podaje przyczyny i skutki rabacji galicyjskiej; – omawia wpływ powstań na politykę państw zaborczych wobec Polaków i na stosunki między zaborcami; – dostrzega i wyjaśnia różnice w sytuacji Polaków żyjących pod trzema zaborami; – rozumie manipulację władz austriackich prowadzącą do rzezi galicyjskiej; – rozumie przyczyny niepowodzenia powstania z 1846 r.	XX–4.
7. Wiosna Ludów	– rozumie pojęcie Wiosny Ludów;	– omawia przyczyny wystąpień rewolucyjnych	XXI–1.

Temat lekcji	Wymagania podstawowe	Wymagania ponadpodstawowe	Podstawa programowa
<p>w Europie</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1.Sytuacja w Europie w latach czterdziestych XIX w.</p> <p>2.Rewolucja w Paryżu.</p> <p>3.Wystąpienia rewolucyjne na różnych obszarach Europy i udział Polaków w tych wydarzeniach.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – zna datę wybuchu Wiosny Ludów (1848 r.); – wskazuje na mapie obszary europejskie, które zostały ogarnięte wystąpieniami rewolucyjnymi; – zna postać Józefa Bema; – wie, czym był parlament frankfurcki; – zna cele, które stawiali sobie Węgrzy rozpoczynający powstanie 	<p>w Europie;</p> <ul style="list-style-type: none"> – podaje skutki Wiosny Ludów; – dostrzega i opisuje różnice między przyczynami Wiosny Ludów na różnych obszarach europejskich; – wyjaśnia, dlaczego wystąpienia nie objęły Rosji; – rozumie i przedstawia długofalowe skutki różnej polityki zaborców wobec Polaków 	
<p>8. Wiosna Ludów na ziemiach polskich</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1.Wiosna Ludów na ziemiach Polskich.</p> <p>2.Udział Polaków w Wiosnie Ludów w Europie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje ziemie polskie, na których w okresie Wiosny Ludów doszło do wystąpień; – zna postać Józefa Bema; – wie, w których krajach Polacy brali udział w walkach w okresie Wiosny Ludów; – zna cele, które stawiali sobie Polacy biorący udział w walkach okresu Wiosny Ludów 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje przyczyny niepowodzenia wystąpień narodowowyzwoleńczych na ziemiach polskich; – wyjaśnia, dlaczego wystąpienia nie objęły ziem polskich pod zaborem rosyjskim; – dostrzega wpływ idei romantyzmu na wystąpienia narodowowyzwoleńcze okresu Wiosny Ludów; – porównuje polską Wiosnę Ludów z europejską; – dostrzega zmiany w celach stawianych sobie przez Polaków, analizuje politykę zaborców 	XXI–2.
<p>9. Rewolucja przemysłowa</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1.Modernizacja gospodarki.</p> <p>2.Powstanie fabryk.</p> <p>3.Kolej żelazna i statki parowe.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia główne wynalazki XIX w.; – rozumie pojęcia: skok demograficzny, fabryka, rewolucja przemysłowa; – wskazuje najszybciej rozwijające się dziedziny gospodarki w XIX w.; – opisuje rozwój gospodarczy i demograficzny przełomu XVIII i XIX w.; – wskazuje kraje, w których następował najszybszy 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje czynniki, które doprowadziły do wzrostu demograficznego; – wymienia przyczyny powstawania fabryk; – dostrzega skutki rozwoju komunikacji; – wskazuje przykłady pozytywnych i negatywnych skutków uprzemysłowienia dla środowiska naturalnego; – rozumie znaczenie wprowadzania maszyn dla rozwoju 	XIX–2.

Temat lekcji	Wymagania podstawowe	Wymagania ponadpodstawowe	Podstawa programowa
4. Eksplozja demograficzna.	rozwój gospodarczy; – ocenia wpływ wynalazków na życie codzienne	gospodarczego i demograficznego; – porównuje gospodarkę europejską XVIII i XIX w.; – omawia znaczenie rewolucji przemysłowej dla pozycji i rozwoju wybranych państw; – analizuje długofalowe skutki rewolucji przemysłowej	
10. Lekcja powtórzeniowa. Pierwsza połowa XIX wieku Zagadnienia 1. Kongres wiedeński i porządek Świętego Przymierza. 2. Nurty ideowo-polityczne pierwszej połowy XIX w. 3. Ruchy narodowe i rewolucyjne w Europie pierwszej połowy XIX w. 4. Ziemie polskie i Polacy w epoce restauracji i rewolucji (1815–1849).	– wie, co wydarzyło się w roku: 1815, 1830, 1831, 1848; – wskazuje na mapie ziemie polskie pod trzema zaborami i je nazywa; – zna postacie: Adama Mickiewicza, Piotra Wysockiego; – krótko opisuje sytuację Królestwa Polskiego przed powstaniem listopadowym i po jego upadku; – krótko opisuje sytuację w zaborach pruskim i austriackim po powstaniu listopadowym; – opisuje przebieg powstania listopadowego; – wie, jakie zmiany przyniósł w Europie kongres wiedeński; – charakteryzuje położenie Polaków pod trzema zaborami	– dostrzega różnice w położeniu Polaków pod trzema zaborami i wskazuje przyczyny tych różnic; – wskazuje różnice w przyczynach wybuchu Wiosny Ludów w poszczególnych krajach europejskich; – omawia rolę Świętego Przymierza w Europie; – dostrzega i wyjaśnia rolę postanowień kongresu wiedeńskiego w historii Europy XIX w.; – rozumie wpływ ideologii romantyzmu na dążenia wolnościowe w Europie pierwszej połowy XIX w.	
Sprawdzian 1.			
11. Zjednoczenie Włoch Zagadnienia	– wie, kiedy była wojna krymska; – potrafi wskazać na mapie: Piemont, Austrię, Rzym; – wie, kiedy nastąpiło zjednoczenie Włoch;	– wskazuje konsekwencje wojny krymskiej; – wskazuje przyczyny zjednoczenia Włoch; – wie, jak doszło do włączenia terytorium Państwa	XXIII–1.

Temat lekcji	Wymagania podstawowe	Wymagania ponadpodstawowe	Podstawa programowa
<p>1.Sytuacja w państwach włoskich przed zjednoczeniem. Wojna krymska.</p> <p>2.Sojusz Piemontu z Francją.</p> <p>3.Wojna Piemontu i Francji z Austrią.</p> <p>4.„Wyprawa tysiąca”.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – zna etapy wojny krymskiej; – zna postacie: Camilla Cavoura, Giuseppe Garibaldię; – omawia etapy jednoczenia Włoch 	<p>Kościelnego do Królestwa Włoch oraz ograniczenia obszaru znajdującego się pod władzą papieża do Watykanu;</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumie konsekwencje wojny krymskiej dla Rosji i Zjednoczenia Włoch; – uzasadnia, dlaczego Piemont stał się liderem zjednoczenia Włoch; – rozumie, dlaczego Francja stała się sojusznikiem Piemontu; – porównuje rolę Garibaldię i Caovura w Zjednoczeniu Włoch 	
<p>12.Zjednoczenie Niemiec</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1.Pozycja Prus w Niemczech.</p> <p>2.Etapy jednoczenia Niemiec.</p> <p>3.Powstanie cesarstwa niemieckiego.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – zna postać Ottona von Bismarcka; – wie, co wydarzyło się w roku: 1866, 1871; – wskazuje na mapie obszar cesarstwa niemieckiego; – wskazuje państwa pokonane przez Królestwo Pruskie dążące do zjednoczenia Niemiec; – wskazuje na mapie większe kraje, które weszły w skład cesarstwa niemieckiego 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia przyczyny i skutki wojen prowadzonych przez Prusy z Austrią i Francją; – uzasadnia, dlaczego Bismarcka nazywano ojcem zjednoczonych Niemiec; – wyjaśnia, dlaczego właśnie Prusy stały się państwem, które zjednoczyło Niemcy; – wyjaśnia przyczyny niechętnego stosunku Francji do procesu jednoczenia Niemiec; – rozumie znaczenie warunków pokoju między Francją a Prusami (1871 r.) dla dalszego rozwoju Niemiec; – uzasadnia dlaczego zjednoczenie Niemiec zakłóciło równowagę europejską 	XXIII–1.

Temat lekcji	Wymagania podstawowe	Wymagania ponadpodstawowe	Podstawa programowa
<p>13. Wojna secesyjna w Stanach Zjednoczonych</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Rozrost terytorialny USA. 2. Unia i Konfederacja. 3. Wojna secesyjna. 4. Rozwój USA po wojnie domowej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie obszar USA w XIX w.; – rozumie znaczenie pojęć: abolicja, secesja, wojna secesyjna, segregacja rasowa; – zna postać Abrahama Lincolna; – wie, kto wygrał wojnę secesyjną; – wskazuje na mapie Północ i Południe USA oraz opisuje różnice pomiędzy tymi obszarami; – wie, kiedy rozgrywała się wojna secesyjna 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje przyczyny różnic między Południem a Północą USA; – podaje przyczyny wybuchu wojny secesyjnej; – wymienia przyczyny zwycięstwa Północy w wojnie secesyjnej; – wskazuje punkt zwrotny w wojnie secesyjnej; – uzasadnia wpływ wojny secesyjnej na rozwój USA; – wyjaśnia, dlaczego pod koniec XIX w. USA stały się mocarstwem; – wskazuje trwające do dziś konsekwencje amerykańskiego niewolnictwa oraz wojny secesyjnej 	XXIII–2.
<p>14. Kolonializm europejski w XIX wieku</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Wyścig o kolonie. 2. Afryka i Indie w polityce kolonialnej państw europejskich. 3. Państwa kolonialne a Chiny. 4. Wojna rosyjsko-japońska.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie obszary, które były w XIX w. obiektem ekspansji kolonialnej; – wymienia mocarstwa kolonialne; – zna pojęcie kolonializmu; – zna określenie „perła w koronie”; – wie, kiedy trwała wojna rosyjsko-japońska, i zna jej wynik; – opisuje politykę kolonizatorów wobec ludności kolonizowanych obszarów; – wskazuje na mapie kolonie brytyjskie 	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia europejski wyścig o kolonie; – podaje przyczyny i skutki kolonializmu; – uzasadnia, że Wielka Brytania była mocarstwem kolonialnym; – opisuje politykę USA na obszarze Chin; – analizuje pozytywne i negatywne skutki kolonializmu; – uzasadnia przyczyny, dla których Niemcy późno włączyły się w wyścig o kolonie; – rozumie i analizuje konsekwencje wyścigu o zdobycie jak najcenniejszych obszarów kolonialnych 	XXIII–3.
<p>15. Lekcja powtórzeniowa. Druga połowa XIX wieku</p> <p>Zagadnienia</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje kraje europejskie, które zjednoczyły się w drugiej połowie w XIX w.; – wymienia główne mocarstwa kolonialne; – wskazuje na mapie pozaeuropejskie obszary zajęte przez kolonizatorów; 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje wpływ XIX-wiecznych przemian gospodarczych na funkcjonowanie systemów władzy oraz kształtowanie się nowych grup społecznych; – analizuje przyczyny i skutki kolonializmu dla kolonizowanych i kolonizatorów; 	

Temat lekcji	Wymagania podstawowe	Wymagania ponadpodstawowe	Podstawa programowa
1. Rewolucja przemysłowa i jej konsekwencje. 2. Jednoczenie się krajów w Europie. 3. Powstanie nowych mocarstw. 4. Kolonializm.	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia wynalazki, które zmieniły życie codzienne w XIX w.; – zna postacie: Abrahama Lincolna, Ottona Bismarcka; – opisuje zmiany, które w XIX stuleciu zaszły w funkcjonowaniu przemysłu i życiu społecznym; – charakteryzuje społeczeństwo drugiej połowy XIX w.; – przedstawia politykę kolonizatorów wobec kolonizowanych państw i obszarów 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega i przedstawia skutki kolonializmu we współczesnym świecie 	
Sprawdzian 2.			
16. Królestwo Polskie przed powstaniem styczniowym Zagadnienia 1. Sytuacja społeczno-polityczna w Królestwie Polskie przed wybuchem powstania. 2. Manifestacje patriotyczne i Delegacja miejska. 3. Biali i Czerwoni. 4. Polityka Aleksandra Wielopolskiego.	<ul style="list-style-type: none"> – krótko opisuje położenie Polaków w zaborze rosyjskim przed powstaniem styczniowym; – rozumie pojęcia: manifestacja, Biali, Czerwoni; – wie, na czym polegała tzw. odwilż posewastopolska; – opisuje przebieg manifestacji patriotycznych; – zna postać Aleksandra Wielopolskiego; – przedstawia programy Białych i Czerwonych 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, kiedy rozgrywała się wojna krymska; – wyjaśnia cele manifestacji patriotycznych; – przedstawia politykę Aleksandra Wielopolskiego; – ocenia działania Wielopolskiego; – wyjaśnia genezę różnic w poglądach polskich ugrupowań politycznych w Królestwie Kongresowym; – rozumie wpływ stosunków międzynarodowych na sytuację Królestwa Polskiego 	XXII–1.
17. Powstanie styczniowe	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcia: branka, wojna partyzancka; – wie, kiedy wybuchło powstanie styczniowe; 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia genezę i znaczenie branki; – opisuje dekret rządu powstańczego o uwłaszczeniu 	XXII–2.–3.

Temat lekcji	Wymagania podstawowe	Wymagania ponadpodstawowe	Podstawa programowa
Zagadnienia 1.Branka. 2.Wybuch powstania. 3.Wojna partyzancka. 4.Polskie państwo podziemne.	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie tereny ogarnięte działaniami zbrojnymi w czasie powstania; – wie, w jaki sposób rząd powstańczy próbował zachęcić chłopów do poparcia powstania; – opisuje formy walki powstańczej 	chłopów; <ul style="list-style-type: none"> – analizuje znaczenie dekretu rządu powstańczego o uwłaszczeniu chłopów; – porównuje walki z okresu dwóch powstań – listopadowego i styczniowego 	
18. Upadek powstania i represje rosyjskie wobec Polaków Zagadnienia 1.Romuald Traugutt. 2.Polityka rosyjska po upadku powstania styczniowego.	<ul style="list-style-type: none"> – wie, kim był Romuald Traugutt; – zna pojęcie katongi; – przedstawia represje rosyjskie stosowane wobec Polaków po upadku powstania styczniowego 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje przyczyny i skutki carskich represji wobec Polaków; – podaje przyczyny klęski powstania styczniowego; – przedstawia znaczenie działalności Romualda Trauguttowi jako dyktatora powstania; – uzasadnia carską politykę wobec Polaków po powstaniu 	XXII–4.
19.Walka o polskość w zaborze rosyjskim Zagadnienia 1.Sytuacja w zaborze rosyjskim po powstaniu styczniowym. 2. Uniwersytet Latający. 3.Formy oporu Polaków wobec rusyfikacji.	<ul style="list-style-type: none"> – zna pojęcia: rusyfikacja, Uniwersytet Latający; – wskazuje na mapie obszar zaboru rosyjskiego; – wymienia formy rusyfikacji Polaków stosowane przez carat; – podaje formy oporu Polaków wobec rusyfikacji 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje postawy Polaków po powstaniu styczniowym; – opisuje funkcjonowanie szkolnictwa zaboru rosyjskiego w okresie nasilonej rusyfikacji; – rozumie znaczenie rusyfikacji dla zmian zachodzących w kulturze polskiej; – rozumie znaczenie rusyfikacji dla zmian zachodzących w społeczeństwie zaboru rosyjskiego 	XXIV–1.–3.
20.Zabór pruski – walka z germanizacją	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie obszar zaboru pruskiego; – rozumie pojęcia: germanizacja, Kulturkampf, rugi 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia rolę Kościoła katolickiego w walce z germanizacją; 	XXIV–1.–3.

Temat lekcji	Wymagania podstawowe	Wymagania ponadpodstawowe	Podstawa programowa
Zagadnienia 1.Kulturkampf i germanizacja. 2.Praca organiczna. 3.Walka z niemiecką kolonizacją. 4. Strajki szkolne.	pruskie, strajk szkolny; – wie, gdzie wybuchł najstynniejszy strajk szkolny w zaborze pruskim; – zna postacie: Michała Drzymały, Hipolita Cegielskiego – wymienia przejawy germanizacji w dziedzinach kultury, gospodarki i struktur społecznych; – przedstawia formy oporu Polaków wobec germanizacji; – opisuje walkę w obronie języka polskiego w zaborze pruskim; – opisuje niemiecką kolonizację w zaborze pruskim	– opisuje wpływ polsko-niemieckiej walki ekonomicznej na rozwój gospodarki w Wielkopolsce; – dostrzega wpływ zjednoczenia Niemiec na politykę władz pruskich wobec Polaków; – porównuje sytuację Polaków w zaborze pruskim i rosyjskim w dziedzinach gospodarki i kultury; – dostrzega wpływ germanizacji na kształtowanie postaw Polaków w Wielkopolsce	
21.Autonomia w Galicji Zagadnienia 1.Powstanie Austro-Węgier. 2.Galicja otrzymuje autonomię. 3.Szkolnictwo i kultura w zaborze austriackim. 4.Nędza galicyjska. 5. Nowe wyzwania – Polacy i Ukraińcy.	– wskazuje na mapie Austro-Węgry i Galicję; – rozumie pojęcia: autonomia, monarchia dualistyczna, nędza galicyjska; – wymienia narodowości, które żyły w Galicji; – opowiada o funkcjonowaniu monarchii dualistycznej; – wskazuje przejawy autonomii galicyjskiej w różnych dziedzinach	– opowiada o wpływie autonomii na szkolnictwo i kulturę w Galicji; – charakteryzuje życie polityczne w Galicji; – przedstawia sytuację gospodarczą zaboru austriackiego; – wskazuje polityczne aspekty wprowadzenia autonomii w Galicji; – opisuje konflikty narodowościowe w Galicji; – omawia wpływ sytuacji międzynarodowej Austrii na wprowadzenie autonomii	XXIV–1.–3.
22.Lekcja powtórzeniowa. Druga połowa XIX wieku (sytuacja ziem polskich)	– wskazuje na mapie obszary poszczególnych zaborów; – krótko opisuje sytuację Polaków w każdym z trzech zaborów; – pamięta datę: 1863 r.;	– wskazuje przyczyny i skutki powstania styczniowego; – charakteryzuje formy walki Polaków z germanizacją i rusyfikacją; – opisuje wpływ zaborów na kształtowanie się	

Temat lekcji	Wymagania podstawowe	Wymagania ponadpodstawowe	Podstawa programowa
<p>pod zaborami)</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1.Sytuacja narodowościowa, społeczna i ekonomiczna Polaków w poszczególnych zaborach.</p> <p>2.Stosunek Polaków do władz zaborczych na różnych obszarach ziem polskich.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – zna postacie: Romualda Traugutta, Henryka Sienkiewicza, Michała Drzymały, Hipolita Cegielskiego; – opisuje przebieg powstania styczniowego; – opisuje formy rusyfikacji i germanizacji; – wie, w jaki sposób Polacy przeciwstawiali się polityce zaborców 	<p>nowoczesnego narodu polskiego;</p> <ul style="list-style-type: none"> – porównuje położenie Polaków w trzech zaborach, biorąc pod uwagę życie kulturalne, polityczne i gospodarcze; – rozumie wpływ stosunków międzynarodowych na sytuację Królestwa Polskiego, Wielkopolski i Galicji 	
<p>Sprawdzian 3.</p>			
<p>23.Wynalazki przełomu XIX i XX wieku</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1.Druga rewolucja przemysłowa.</p> <p>2.Elektryczność.</p> <p>3.Epoka Edisona.</p> <p>4.Komunikacja.</p> <p>5.Początki motoryzacji.</p> <p>6.Medycyna i rolnictwo.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – zna określenie „epoka pary”; – wskazuje na mapie państwa najlepiej rozwinięte pod względem gospodarczym; – wymienia najważniejsze wynalazki przełomu XIX i XX stulecia; – uzasadnia trafność określenia „epoka stali, pary i węgla”; – opisuje znaczenie osiągnięć technicznych: elektryczności, telefonu, samochodu; – wie, dlaczego w XIX stuleciu wydłużyła się średnia długość życia; – zna postacie: Thomasa Alvy Edisona, braci Lumière, Alexandra Grahama Bella 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje wpływ rozwoju nauk ścisłych na przemiany w technice i gospodarce; – analizuje wpływ wynalazków na rozwój produkcji masowej i coraz większą dostępność różnych towarów; – uzasadnia prymat Niemiec i USA w gospodarce światowej początku XX w.; – dostrzega współczesne konsekwencje powstania potęg przemysłowych na przełomie XIX i XX w. 	<p>XIX–2.</p>

Temat lekcji	Wymagania podstawowe	Wymagania ponadpodstawowe	Podstawa programowa
<p>24.Narodziny kultury masowej. Przemiany obyczajowe</p> <p>Zagadnienia 1.Piękna epoka. 2.Przemiany obyczajowe. 3.Fotografia i kino. 4.Kultura przełomu wieków.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wie, co oznacza określenie „piękna epoka”; – zna wynalazki, które uczyniły kulturę masową; – opisuje życie codzienne w „pięknej epoce”; – wymienia dziedziny życia społecznego, które rozwinęły się na przełomie XIX i XX w.; – rozpoznaje dzieła reprezentujące secesję i impresjonizm 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje cechy charakterystyczne dzieł impresjonistycznych i secesyjnych; – opisuje masowość kultury przełomu XIX i XX w.; – dostrzega wpływ przemian polityczno-gospodarczych na tematykę dzieł literackich; – analizuje wpływ rozwoju kina, fotografii i prasy na kształtowanie się nowych poglądów, wymianę myśli; – wskazuje źródła przemian obyczajowych 	XXIII–4.
<p>25.Masy wkraczają do polityki</p> <p>Zagadnienia 1.Państwa konstytucyjne. 2.Demokratyzacja życia politycznego. 3.Kobiety walczą o swoje prawa. 4.Robotnicy walczą o swoje prawa. 5.Partie polityczne. 6.Nowe ideologie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia grupy, które walczyły o swoje prawa; – wie, dlaczego o swoje prawa walczyli robotnicy; – zna poglądy socjalistów i narodowców; – wie, na czym polega sprawowanie władzy w monarchii konstytucyjnej i republice 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega znaczenie konstytucji; – zna twórców socjalizmu; – rozumie przyczyny pojawienia się ruchu związkowego i socjalistycznego; – dostrzega wpływ przemian w gospodarce na sposoby sprawowania władzy; – analizuje wpływ ideologii narodowej na wydarzenia w Europie w II poł. XIX w. 	XXIII–4.
<p>26.Partie polityczne na ziemiach polskich w XIX wieku</p> <p>Zagadnienia 1 Formowanie się nowoczesnej świadomości narodowej</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wie, co to jest nowoczesna świadomość narodowa Polaków; – wymienia główne nurty polityczne na ziemiach polskich; – rozumie skróty: PPS, endecja; – przyporządkowuje postacie Romana Dmowskiego i Józefa Piłsudskiego do odpowiednich partii 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje przyczyny ukształtowania się nowoczesnej świadomości Polaków; – wskazuje przyczyny powstawania partii o charakterze narodowym, ludowym i socjalistycznym; – przedstawia poglądy najważniejszych przywódców polskich partii, ze szczególnym uwzględnieniem stosunku do dążeń niepodległościowych; 	XXIV–3.–4.

Temat lekcji	Wymagania podstawowe	Wymagania ponadpodstawowe	Podstawa programowa
Polaków. 2. Ruch narodowy. 3. Socjaliści. 4. Ludowcy.	politycznych; – opisuje proces kształtowania się świadomości narodowej Polaków; – wymienia najważniejsze partie polityczne działające na ziemiach polskich i przedstawia główne punkty ich programów; – wie, kiedy powstały Narodowa Demokracja i Polska Partia Socjalistyczna; – dostrzega różnice programowe wewnątrz polskiego ruchu socjalistycznego	– przedstawia formy działalności polskich partii politycznych; – wyjaśnia na czym polegało kształtowanie się nowoczesnej świadomości Polaków; – potrafi wskazać specyfikę polskich ruchów politycznych na tle światowym; – wskazuje dzisiejsze polskie partie polityczne, które odwołują się do tradycji ugrupowań powstałych na przełomie XIX i XX w.; – wskazuje genezę poszczególnych polskich nurtów politycznych i dostrzega ich powiązania z tendencjami ogólnoświatowymi	
27. Rewolucja 1905 roku w Rosji i w zaborze rosyjskim Zagadnienia 1. Sytuacja w Rosji przed 1905 r. 2. Rosja po wojnie. 2. Krwawa niedziela 3. Rewolucja 1905 r. w Królestwie Polskim 4. Walki w Łodzi. 5. Skutki rewolucji 1905 r.	– zna datę: 1905 r.; – zna pojęcie strajk generalny; – zna określenie „krwawa niedziela”; – wymienia miasta zaboru rosyjskiego, w których w 1905 r. dochodziło do demonstracji; – podaje formy walki o swobody w Rosji oraz na ziemiach polskich pod zaborem rosyjskim; – opisuje strajki w Łodzi	– podaje przyczyny wystąpień w Rosji i na ziemiach zaboru rosyjskiego; – wskazuje skutki rewolucji dla Rosji i zaboru rosyjskiego; – omawia związek między rewolucją 1905 r. w Rosji a rewolucją na ziemiach polskich, dostrzega powiązania; – wskazuje różne cele uczestników rewolucji i tłumaczy różnice pomiędzy nimi; – wskazuje genezę poszczególnych polskich nurtów politycznych i dostrzega ich powiązania z tendencjami ogólnoświatowymi	XXIV–5.
28. Powstanie trójprzymierza i trójporozumienia Zagadnienia	– wymienia i wskazuje na mapie członków trójprzymierza i trójporozumienia; – rozumie pojęcia: ententa, państwa centralne; – wie, kiedy powstały trójprzymierze i trójporozumienie;	– opisuje przyczyny powstania dwóch sojuszy wojskowych, charakteryzuje ich działania; – podaje przyczyny nawiązania współpracy między Francją i Wielką Brytanią;	XXV–1.–2.

Temat lekcji	Wymagania podstawowe	Wymagania ponadpodstawowe	Podstawa programowa
1.Kształtowanie się trójprzymierza i trójporozumienia. 2.Kocioł bałkański.	<ul style="list-style-type: none"> – podaje przyczyny napięć w stosunkach międzynarodowych w Europie na początku XX w. 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, dlaczego doszło do konfliktów zbrojnych na Bałkanach; – analizuje i omawia działania, dzięki którym Niemcy stały się najsilniejszym państwem w Europie; – rozumie założenia polityki Bismarcka wobec Francji 	
29.Polacy wobec zbliżającej się wojny Zagadnienia 1.Nowa sytuacja polityczna. 2.Obóz narodowy 3.Działalność J. Piłsudskiego 4.Polskie organizacje paramilitarne.	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia orientacje polityczne kształtujące się na ziemiach polskich przed wybuchem I wojny światowej; – wskazuje przywódców politycznych poszczególnych orientacji; – wymienia polskie organizacje paramilitarne, które powstały przed I wojną światową; – opisuje orientacje prorosyjską i proaustriacką; – opisuje działalność polskich organizacji paramilitarnych przed I wojną światową 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje przyczyny podziału społeczeństwa polskiego na dwie orientacje przed wybuchem I wojny światowej; – omawia znaczenie polskich organizacji paramilitarnych; – uzasadnia poparcie udzielone zaborcom przez Dmowskiego i Piłsudskiego; – omawia konsekwencje różnego podejścia do kwestii odzyskania niepodległości przez Polskę 	XXIV–6.
30.Wielka wojna Zagadnienia 1.Wielka wojna. 2.Niemcy zatrzymani nad Marną. 3.Wojna manewrowa na wschodzie. 4.Ofensywy 1915 r . na froncie wschodnim i zachodnim. 5.Piekło Verdun. 6.Nowy charakter wojny	<ul style="list-style-type: none"> – wie, kiedy wybuchła I wojna światowa; – wymienia kraje walczące w I wojnie światowej i wskazuje je na mapie; – podaje bezpośrednią przyczynę wybuchu wojny; – rozumie pojęcia wojny pozycyjnej i wojny manewrowej; – wymienia nowe rodzaje broni zastosowane w czasie I wojny światowej; – wymienia najważniejsze bitwy I wojny światowej; – opisuje wojnę pozycyjną; – zna postać arcyksięcia Franciszka Ferdynanda i wie, gdzie dokonano na niego zamachu 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje wpływ techniki wojennej na przebieg działań militarnych; – uzasadnia światowy charakter działań wojennych w latach 1914–1917; – opisuje wpływ położenia geograficznego Niemiec na ich sytuację strategiczną; – wskazuje wpływ nowych rodzajów broni na przebieg działań wojennych 	XXV–3.–4.
31.Rewolucja lutowa	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie Rosję; 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje przyczyny wybuchu rewolucji w Rosji; 	XXV–5.

Temat lekcji	Wymagania podstawowe	Wymagania ponadpodstawowe	Podstawa programowa
<p>i przewrót bolszewicki w Rosji</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1.Sytuacja w Rosji przed wybuchem rewolucji. 2.Rewolucja lutowa. 3.Przewrót bolszewicki. 4.Pokój z Niemcami. 5.Wojna domowa w Rosji.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wie, kiedy doszło do rewolucji lutowej i przewrotu bolszewickiego; – zna postacie: Mikołaja II, Włodzimierza Lenina; – opisuje sposób przejścia władzy w Rosji przez bolszewików; – rozumie pojęcie obcej interwencji; – wymienia państwa, które wysłały siły interwencyjne do Rosji; – podaje cechy rządów Mikołaja II oraz rządów bolszewickich, dostrzega podstawowe różnice 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia poglądy Włodzimierza Lenina; – podaje warunki zawarcia pokoju w Brześciu w 1918 r.; – opisuje metody sprawowania władzy przez Mikołaja II, Rząd Tymczasowy oraz bolszewików; – rozumie znaczenie rewolucji rosyjskiej dla przebiegu I wojny światowej; – podaje przyczyny interwencji państw zachodnich w Rosji; – analizuje zmiany w Rosji spowodowane rewolucją 	
<p>32.Sprawa polska w okresie I wojny światowej</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1.Kwestia polska na początku wojny. 2.Aktywiści i pasywiści. 3.Piłsudski, legiony i POW. 4.Umiędzynarodowienie sprawy polskiej. 5.Rok 1918 – program prezydenta Wilsona.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia polskie formacje zbrojne biorące udział w I wojnie światowej; – zna postacie: Józefa Piłsudskiego, Ignacego Paderewskiego; – wie czym był <i>Akt 5 listopada</i>; – wie, dlaczego I wojna światowa oznaczała dla Polaków konieczność udziału w bratobójczych walkach; – opisuje działalność Legionów; – wskazuje stanowisko zaborców wobec sprawy polskiej; – omawia założenia orędzia Wilsona w sprawie polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> – prezentuje postawy aktywistów i pasywistów; – rozumie, dlaczego państwa zaborcze próbowały pozyskać przychylność Polaków; – rozumie znaczenie <i>Aktu 5 listopada</i> oraz orędzia prezydenta Wilsona dla sytuacji Polaków; – analizuje wpływ sytuacji międzynarodowej na sprawę polską w okresie I wojny światowej 	XXVI–1.–3.
<p>33.Zakończenie I wojny światowej</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1.Przystąpienie USA do wojny. 2.Przebieg działań</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia państwo, które przyłączyło się do wojny w 1917 r.; – wie, kiedy zakończyła się I wojna światowa; – wymienia państwa, które należały do obozu zwycięzców I wojny światowej; – wie, kiedy i dlaczego USA przystąpiły do działań wojennych; 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia skutki militarne przystąpienia USA do wojny; – zna poglądy Woodrowa Wilsona odnośnie do problemu zakończenia wojny; – wymienia warunki, które Niemcy przyjęły w akcie zawieszenia broni; – wyjaśnia rolę USA w pokonaniu państw centralnych; – rozumie znaczenie klęski państw centralnych dla 	XXV–3.–4.

Temat lekcji	Wymagania podstawowe	Wymagania ponadpodstawowe	Podstawa programowa
wojennych w 1918 r. 3.Zawieszenie broni.	<ul style="list-style-type: none"> – omawia przebieg wojny w ostatnim roku jej trwania; – wie, gdzie zostało podpisane zawieszenie broni 	sprawy polskiej; – omawia przyczyny klęski państw centralnych, wskazuje czynniki militarne, gospodarcze i demograficzne	
34.Odzyskanie niepodległości przez Polskę w 1918 r. Zagadnienia 1.Czynniki sprzyjające powstaniu państwa polskiego. 2.Polskie ośrodki władzy w Galicji. 3.Rada Regencyjna. 4.Wielkopolska i zabór pruski. 5.Tymczasowy Rząd Ludowy Republiki Polskiej. 6.Przyjazd J. Piłsudskiego. 7.Problemy u progu niepodległości. 8.Sprawa polska na konferencji paryskiej. 9.Kształtowanie się wojska polskiego.	<ul style="list-style-type: none"> – wie, kiedy Polska odzyskała niepodległość; – wie, kto został naczelnikiem państwa polskiego w 1918 r.; – przedstawia sytuację w państwach zaborczych w chwili zakończenia I wojny światowej; – wymienia miejsca, w których kształtowały się ośrodki władz niepodległej Polski; – wie, dlaczego 11 listopada 1918 r. uważamy za dzień odzyskania niepodległości 	<ul style="list-style-type: none"> – zna postacie: Wincentego Witosa, Józefa Hallera, Ignacego Daszyńskiego, Ignacego Paderewskiego, Romana Dmowskiego i omawia ich wpływ na kształtowanie się polskich ośrodków władzy w 1918 r.; – zna postanowienia konferencji paryskiej odnośnie ziem polskich; – omawia wpływ sytuacji międzynarodowej na możliwości odzyskania niepodległości przez Polskę w 1918 r.; – analizuje postawy Polaków i sposób wykorzystania sytuacji międzynarodowej do odzyskania niepodległości przez Polskę; – rozumie wpływ interesów państw Europy Zachodniej na postanowienia konferencji odnośnie ziem polskich 	XXVI–3.
35.Lekcja powtórzeniowa. Świat	– wskazuje na mapie kraje ententy i państwa centralne;	– podaje przyczyny oraz skutki powstania dwóch bloków polityczno-militarnych na przełomie XIX	

Temat lekcji	Wymagania podstawowe	Wymagania ponadpodstawowe	Podstawa programowa
<p>i Polska na przełomie XIX i XX wieku</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Sojusze wojskowe na przełomie XIX i XX w.</p> <p>2. Sprawa polska przed I wojną światową i w trakcie jej trwania.</p> <p>3. Odzyskanie niepodległości przez Polskę.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wie, które państwa należały do obozu zwycięzców I wojny światowej; – wymienia najważniejsze bitwy I wojny światowej; – wie, co wydarzyło się w roku: 1914, 1917, 1918; – wie, kiedy Polska odzyskała niepodległość; – zna postacie: Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego, Włodzimierza Lenina, Woodrowa Wilsona; – wymienia polskie formacje zbrojne biorące udział w I wojnie światowej; – opisuje przebieg I wojny światowej; – charakteryzuje formy prowadzenia działań militarnych w okresie I wojny światowej; – opisuje przemiany zachodzące w Rosji w 1917 r.; – wie, w jakich okolicznościach doszło do odzyskania niepodległości przez Polskę; – przedstawia zmiany w technice i sztuce wojennej, które zaszły w czasie I wojny światowej 	<p>i XX w.;</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje postawy Polaków przed wybuchem I wojny światowej – przedstawia różne poglądy polityczne; – opisuje stosunek poszczególnych państw do sprawy polskiej w okresie I wojny światowej; – podaje przyczyny i skutki rewolucji lutowej oraz przewrotu bolszewickiego w Rosji; – analizuje wpływ sytuacji międzynarodowej na odzyskanie niepodległości przez Polskę; – przedstawia bezpośrednie i pośrednie przyczyny wybuchu I wojny światowej; – charakteryzuje zmiany polityczne, które zaszły w Rosji w wyniku rewolucji lutowej i przewrotu bolszewickiego 	
<p>Sprawdzian 4.</p>			
<p>36. Konferencja pokojowa w Paryżu</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Konferencja pokojowa w Paryżu.</p> <p>2. Postanowienia traktatu wersalskiego</p> <p>3. Liga Narodów i jej</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wie, gdzie odbyła się konferencja pokojowa; – zna, przynajmniej jedno postanowienie traktatu wersalskiego; – wie, czym zajmowała się Liga Narodów; – wskazuje założycieli i państwa członkowskie Ligi Narodów; – wymienia postanowienia traktatu wersalskiego wobec Niemiec; – wie, jakie państwa brały udział w konferencji 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia wszystkie postanowienia traktatu wersalskiego; – wskazuje na mapie państwa powstałe po zakończeniu I wojny światowej; – dostrzega i omawia różne cele państw biorących udział w konferencji pokojowej; – wskazuje skutki podpisania i niepodpisania małego traktatu wersalskiego; – przedstawia długofalowe skutki postanowień traktatu 	<p>XXVII–2.</p>

Temat lekcji	Wymagania podstawowe	Wymagania ponadpodstawowe	Podstawa programowa
działalność. 4.Mały traktat wersalski.	pokojowej; – rozumie pojęcie mały traktat wersalski	wersalskiego	
37. Skutki cywilizacyjne i kulturowe wielkiej wojny Zagadnienia 1.Społeczne skutki I wojny światowej. 2.Kryzysy gospodarcze. 3.Sztuka powojenna. 4.Kultura masowa.	– wymienia przykłady ilustrujące wpływ wojny na życie codzienne ludzi po jej zakończeniu; – wskazuje kino, telewizję i radio, jako narzędzia kultury masowej; – omawia sytuację Francji, Anglii i USA po zakończeniu wojny; – rozumie pojęcia: katastrofizm, hiperinflacja	– omawia wpływ wielkiego kryzysu na życie codzienne, wskazuje działania podjęte przez rządy, aby je minimalizować; – wskazuje przyczyny i skutki wielkich kryzysów gospodarczych, dostrzega ich powiązanie z polityką wewnętrzną państwa; – wyjaśnia wpływ wielkiej wojny na powstawanie nowych kierunków w sztuce i rozwój kultury masowej	XXVII.1.
38.Związek Sowiecki pod władzą Stalina Zagadnienia 1.Komunizm wojenny i NEP. 2.Przejęcie władzy przez Stalina. 3.ZSRS i jego polityka gospodarcza, społeczna.	– zna dwóch przywódców ZSRS; – wymienia, przynajmniej 3 cechy państwa totalitarnego; – rozumie i wyjaśnia skrót ZSRS; – rozumie i wyjaśnia pojęcia: kolektywizacja, NEP, socjalizm; – opowiada o traktowaniu obywateli przez władze ZSRS; – wyjaśnia, na czym polegał totalitarny charakter państwa sowieckiego	– wyjaśnia, dlaczego przeprowadzano tzw. czystki w armii i władzach ZSRS; – wskazuje znaczenie łagrów dla rozwoju przemysłu w ZSRS; – analizuje wprowadzenie kultu jednostki i jego znaczenie dla utrzymania władzy w ZSRS; – porównuje państwo demokratyczne z totalitarnym; – analizuje wpływ kolektywizacji i industrializacji na życie codzienne obywateli ZSRS	XXVII–3.
39. Narodziny faszyzmu we Włoszech Zagadnienia 1.Sytuacja Włoch po I wojnie światowej. 2.Przyczyny przejęcia	– wskazuje przywódcę faszystowskich Włoch; – wymienia, co najmniej trzy cechy państwa faszystowskiego; – rozumie pojęcia: faszyzm, duce, czarne koszule; – opisuje życie w faszystowskich Włoszech; – zna datę dojścia faszystów do władzy we Włoszech	– podaje przyczyny objęcia władzy przez B. Mussoliniego; – wymienia reformy wprowadzone przez faszystów; – omawia znaczenie traktatów laterańskich; – analizuje rolę propagandy w sukcesie partii faszystowskiej	XXVII–3.

Temat lekcji	Wymagania podstawowe	Wymagania ponadpodstawowe	Podstawa programowa
<p>władzy przez B. Mussoliniego. 3.Włochy po rządami faszystów.</p>			
<p>40. Niemcy pod władzą Hitlera Zagadnienia 1.Republika Weimarska. 2.Przejęcie władzy przez A. Hitlera. 3.Budowa państwa totalitarnego. 4.Żydzi w III Rzeszy. 5.Gospodarka i zbrojenia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wie, kto przejął władzę w Niemczech w 1933 r.; – wie, kiedy A. Hitler przejął władzę; – rozumie pojęcie III Rzesza; – podaje, przynajmniej 2 przykłady świadczące o tym, że III Rzesza była państwem totalitarnym; – rozumie pojęcia: nazizm, noc kryształowa, führer, Republika Weimarska, gestapo, ustawy norymberskie, pucz monachijski 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje przyczyny objęcia władzy przez A. Hitlera; – omawia politykę III Rzeszy wobec Żydów; – omawia politykę gospodarczą III Rzeszy; – omawia znaczenie postanowień traktatu wersalskiego wobec Niemiec dla powstania i sukcesu NSDAP; – wskazuje przyczyny niechęci nazistów wobec Żydów; – analizuje rolę propagandy w sukcesie A. Hitlera 	XXVII–3.
<p>41. Świat u progu wojny Zagadnienia 1.Funkcjonowanie traktatu wersalskiego. 2.Japonia dąży do dominacji w Azji. 3.Wojna w Hiszpanii. 4.Powstanie osi Berlin-Rzym-Tokio. 5.Ekspansja III Rzeszy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia sojuszników III Rzeszy; – wskazuje ziemie zajęte przez III Rzeszę; – rozumie pojęcia: państwa osi, układ monachijski, Anschluss Austrii; – wie, kiedy doszło do układu monachijskiego, Anschlussu Austrii, powstania osi 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia ekspansywną politykę Japonii; – zna postanowienia traktatów w Locarno i Rapallo; – wskazuje działania podjęte przez III Rzeszę, łamiące postanowienia traktatu wersalskiego; – wskazuje przyczyny agresywnej polityki Japonii i III Rzeszy; – omawia politykę zachodniej Europy w stosunku do III Rzeszy – wskazuje przyczyny i skutki; – omawia przyczyny i proces kształtowania się sojuszu III Rzesza – Włochy-Japonia 	XXVII–3.
<p>42. Lekcja powtórzeniowa</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia państwa totalitarne; 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje życie codzienne w państwach totalitarnych; 	

Temat lekcji	Wymagania podstawowe	Wymagania ponadpodstawowe	Podstawa programowa
<p>– Europa i świat po I wojnie światowej</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1.Traktat wersalski i jego następstwa.</p> <p>2.Świat po I wojnie światowej.</p> <p>3.Powstanie i funkcjonowanie państw totalitarnych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – zna przywódców państw totalitarnych; – wymienia przynajmniej jedno postanowienie traktatu wersalskiego; – podaje cechy państw totalitarnych na przykładzie ZSRR, III Rzeszy; – wymienia społeczne, polityczne i gospodarcze skutki I wojny światowej; – wymienia państwa osi 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje różnice pomiędzy państwami totalitarnymi; – omawia postanowienia traktatu wersalskiego; – omawia przyczyny przejścia władzy przez A. Hitlera, B. Mussoliniego; – analizuje przyczyny i skutki kryzysu gospodarczego; – analizuje i wymienia przyczyny narodzin sojuszu państw osi; – opisuje politykę zagraniczną i łamanie postanowień traktatu wersalskiego przez III Rzeszę; – dostrzega wpływ postanowień traktatu wersalskiego na zmiany polityczne w Europie i politykę Niemiec; – analizuje przyczyny polityki państw zachodnich wobec III Rzeszy 	
<p>Sprawdzian 5.</p>			
<p>43. Walka o granice państwa polskiego</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1.Polskie programy wschodnie.</p> <p>2.Walki o Lwów.</p> <p>3.Wojna z bolszewikami 1920 r.</p> <p>4.Powstanie wielkopolskie i powstania śląskie.</p> <p>5.Plebiscyty.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie granice II Rzeczypospolitej; – wymienia powstania i wojny, które doprowadziły do ostatecznego kształtu granic państwa polskiego; – wie, kiedy wybuchła wojna polsko-bolszewicka, powstanie wielkopolskie, powstania śląskie, zna ich rezultaty; – zna poglądy Dmowskiego i Piłsudskiego w sprawie polskich granic; – zna pojęcia: Orłęta Lwowskie, Bitwa Warszawska, „cud nad Wisłą”, plebiscyt; 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, w jaki sposób Wilno znalazło się w granicach Polski; – przedstawia przyczyny i skutki powstań oraz plebiscytów; – rozumie znaczenie wojny z bolszewikami dla kształtowania się granicy wschodniej; – rozumie, dlaczego Bitwa Warszawska, jest jedną z bitew, które decydowały o losach Europy; 	<p>XXVIII–2.–3.</p>

Temat lekcji	Wymagania podstawowe	Wymagania ponadpodstawowe	Podstawa programowa
<p>44. Konstytucja marcowa i ustrój II Rzeczypospolitej</p> <p>Zagadnienia 1. Pierwsze wybory do sejmu. 2. Konstytucja marcowa. 3. Pierwszy prezydent.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wie, kiedy uchwalono konstytucję marcową; – zna nazwisko pierwszego prezydenta II RP; – wymienia główne założenia konstytucji marcowej 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia trójpodział władzy w konstytucji marcowej; – wie, jak przebiegały wybory na prezydenta; – analizuje konsekwencje istnienia wielu partii i mniejszości narodowych w sejmie; – rozumie przyczyny zamordowania pierwszego prezydenta; – omawia wady i zalety sceny politycznej Polski w pierwszej połowie lat 20. XX w. 	XXIX–2.
<p>45. Rządy autorytarne w Polsce 1926–1939</p> <p>Zagadnienia 1. Polska przed przewrotem majowym. 2. Przewrót majowy. 3. Rządy sanacji. 4. Konstytucja kwietniowa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wie, kiedy doszło do przewrotu majowego; – rozumie pojęcie sanacja; – opisuje przewrót majowy i rządy sanacji; – wie, co zmieniła konstytucja kwietniowa; – rozumie, dlaczego J. Piłsudski stał się legendą; – zna postać Ignacego Mościckiego 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje przyczyny przewrotu majowego; – uzasadnia, dlaczego rządy w Polsce po przewrocie majowym nazywano autorytarnymi; – analizuje przyczyny polityczne, które doprowadziły do sięgnięcia po władzę przez J. Piłsudskiego i jego obóz; – porównuje konstytucje marcową i kwietniową, analizuje przyczyny zmian w konstytucji kwietniowej 	XXIX–4.
<p>46. Społeczeństwo polskie w latach 1918–1939</p> <p>Zagadnienia 1. Społeczeństwo polskie w liczbach. 2. Miasto i wieś w II Rzeczypospolitej. 3. Mniejszości narodowe w II RP i ich relacje</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia mniejszości narodowe w Polsce; – opisuje życie codzienne na wsi i w mieście w okresie międzywojennym; – wskazuje na mapie rozmieszczenie mniejszości narodowych; – porównuje życie na wsi z życiem w mieście; – wymienia wyznania II Rzeczypospolitej 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia stosunki Polaków z mniejszościami narodowymi; – omawia politykę państwa wobec mniejszości; – podaje genezę konfliktów religijnych i narodowościowych w II RP 	XXX–1.

Temat lekcji	Wymagania podstawowe	Wymagania ponadpodstawowe	Podstawa programowa
z Polakami.			
<p>47. Przemiany gospodarcze w Polsce</p> <p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gospodarcze skutki rozbiorów. 2. Budowa Gdyni. 3. Reformy W. Grabskiego 4. Wojna celna z Niemcami 5. Budowa COP. 6. Wielki kryzys gospodarczy w II RP. 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia, przynajmniej 3 dokonania gospodarcze II RP; – wie, jaki port został zbudowany w okresie międzywojennym; – zna działania E. Kwiatkowskiego i W. Grabskiego; – rozumie pojęcia: COP, hiperinflacja, wojna celna 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje działania II RP, których celem było podniesienie gospodarcze kraju; – wskazuje przejawy Wielkiego Kryzysu w Polsce; – dostrzega wpływ Wielkiego Kryzysu na świat na polską gospodarkę; – przedstawia znaczenie COP, wojny celnej i Gdyni dla funkcjonowania polskiej gospodarki; – wskazuje na negatywne współczesne skutki budowy COP 	XXX-2.-3.
<p>48. Dorobek kulturalny i naukowy polskiego dwudziestolecia</p> <p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Oświata w okresie międzywojennym. 2. Nauka i technika II RP. 3. Literatura i sztuka. 4. Sztuka masowa i sport. 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, w jaki sposób walczono z analfabetyzmem; – wie, na czym polegał rozwój kultury masowej w Polsce międzywojennej; – wymienia osiągnięcia Polaków na polu literatury, techniki, sportu, filmu 	<ul style="list-style-type: none"> – zna nazwiska najwybitniejszych twórców dwudziestolecia międzywojennego; – wymienia dziedziny, w których Polska przodowała w nauce i technice; – rozumie przyczyny rozwoju kultury masowej i jej znaczenie dla młodego państwa polskiego; – analizuje dokonania Polaków na polu nauki i techniki oraz ich znaczenie dla gospodarki i obronności kraju; 	XXX-4.

Temat lekcji	Wymagania podstawowe	Wymagania ponadpodstawowe	Podstawa programowa
<p>49. Polska polityka zagraniczna w latach 1918–1939</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Polska polityka zagraniczna w pierwszych latach po odzyskaniu niepodległości.</p> <p>2. Sukcesy i porażki polskiej polityki zagranicznej dwudziestolecia międzywojennego.</p> <p>3. Polityka zagraniczna marszałka Piłsudskiego.</p> <p>4. Stosunki Polski z Niemcami i ZSRS.</p> <p>5. Koncepcja Międzymorza.</p> <p>6. W przededniu wojny – zajęcie Zaolzia.</p> <p>7. Żądania III Rzeszy wobec Polski i pakt Ribbentrop–Mołotow.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia wrogów Polski; – wskazuje kraje, które były sojusznikami Polski; – wie, kiedy i jakie żądania wysunęła III Rzesza w stosunku do Polski; – zna koncepcję polityki zagranicznej J. Piłsudskiego; – wie, kiedy i z kim Polska podpisała traktaty 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje okoliczności podpisywania traktatów przez Polskę w okresie międzywojennym; – wie, w jakich okolicznościach Polska zajęła Zaolzie; – wie, co zawierał traktat Ribbentrop-Mołotow; – omawia polską politykę wobec III Rzeszy i ZSRS, dostrzega jej międzynarodowy kontekst; – ocenia polską politykę zagraniczną wobec Czechosłowacji i Litwy, wskazuje jej konsekwencje; – ocenia koncepcję polityki zagranicznej J. Piłsudskiego 	<p>XXIX–5. XXXI–5.</p>
<p>50. Lekcja powtórzeniowa – Polska w dwudziestolecu</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia powstania i wojny, które doprowadziły do ukształtowania się granic II RP; – wskazuje główne dokumenty ustrojowe; – zna postać J. Piłsudskiego; 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje trudności Polski po zaborach na różnych płaszczyznach, podaje sposoby jakimi władze II RP z nimi walczyły; – opisuje działania, które wzmocniły Polskę 	

Temat lekcji	Wymagania podstawowe	Wymagania ponadpodstawowe	Podstawa programowa
<p>międzywojennym</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1.Kształtowanie się granic II RP.</p> <p>2.Od konstytucji marcowej do kwietniowej – przemiany ustrojowe.</p> <p>3.Osiągnięcia Polski w okresie międzywojennym.</p> <p>4.Polska polityka zagraniczna.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia prezydentów Polski; – porównuje główne założenia konstytucji marcowej z kwietniową; – wymienia najważniejsze osiągnięcia II RP na płaszczyźnie gospodarczej, naukowej, kulturalnej; – wymienia kraje, z którymi polska zawarła sojusze i traktaty 	<p>gospodarczo;</p> <ul style="list-style-type: none"> – opisuje zamach majowy i zmiany, które po nim zaszły; – opisuje sytuację międzynarodową Polski; – podaje przyczyny i skutki powstań i wojny bolszewickiej; – ocenia osiągnięcia II RP; – podaje cechy polskiego państwa autorytarnego; <ul style="list-style-type: none"> – analizuje znaczenie Bitwy Warszawskiej dla losów Polski i Europy; – analizuje i ocenia polską politykę zagraniczną 	
<p>Sprawdzian 6.</p>			